

TURETOV SINDROM

ČINJENICE

- Turetov sindrom jedan od nekoliko poremećaja tikova.
- Karakterišu ga mnogi tikovi koji se često menjaju.
- To je neurobiološki poremećaj koji je genetski nasleđen.
- Češće se dešava kod osoba muškog pola.

OSNOVNE KARAKTERISTIKE

Šta je tik? Tik je nedobrovoljan brz ili iznenadan pokret ili iznenadan pokret ili zvuk koji se ponavlja opet i opet.

ČETIRI GLAVNA TIPA TIKOVA:

- Koprolalija- Ponavljanje nepristojnih reči;
- Kopropraksija- Ponavljanje nepristojnih gestova;
- Eholalija- Ponavljaju ono što su čuli;
- Ehopraksija- Imitiranje radnji koje su videli.

TIPOVI TURETOVOG SINDROMA

- 1) Čisti Turetov sindrom- često prolazi bez dijagnoze i nije povezan sa drugim stanjima;
- 2) Puni TS- uključuje ekstremno ponašanje kao što je koprolalija/ kopropraksija;
- 3) TS plus- kada su prisutna povezana stanja.

Čisti TS često ne izaziva probleme u ponašanju i učenju, ali povezani poremećaji dovode do poteškoća:

- Poremećaj deficita pažnje (ADHD)
- Opsesivno kompulsivni poremećaj (OCD)
- Opozicioni prkosan poremećaj (ODD)
- Nastupi agresije
- Problemi sa finom motornom kontrolom
- Organizacioni problemi
- Poteškoće u razumevanju kod čitanja.

KAKO MOŽEMO POMOĆI?

- Razgovarajte sa roditeljima (i sa detetom ako je prikladno)
- Zaustavite zadirkivanje po svaku cenu
- Dozvolite dodatno vreme kako bi zaustavili stres
- Obezbedite pauzu kada tikovi postanu remetilački
- Imajte diskretan znak po kojem individua može otići da privatno ispolji tikove
- Dozvolite da sede tako da se izbegne buljenje
- Ako imaju glasan govorni tik, dozvolite da izbegnu veliku grupu i vreme kada je potrebna tišina kao što su otvaranja/ zatvaranja događaja
- Ako imaju dodirni tik- dozvolite tampon zonu ali budite pažljivi da ih ne izolujete
- Ne kažnjavajte tik.